

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 május 26, csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 119. SZÁM

A pionir első kell legyen!

Országszerte pionireket avatnak. Kolozsváron is háromszáz ifjú tett fogadalmat: — „... munkákon és tanuláson át drága hazánk, a Román Népköztársaság hű fiaj leszünk“. A pionir-avatás napja a dolgozók sorában örömnappal volt. Megvalósult Kolozsváron is az a gyermekszervezet, amely Lenin bölcs tanítása alapján a legjobb módszer az új típusú, magasabbrendű ember nevelésére és alapja a szocialista társadalom felépítésének és továbbfejlesztésének. Így a szocializmust építő ember már a gyermekkorától szocialista nevelésben részesül. A dolgozók öröme azért is oly nagy, mert tudják, hogy a lenini-sztálini alapon nevelt pionirok a jövőnek öntudatos, odaadó és hozzáértő építői lesznek.

A múlt rendszerek alatt is voltak gyermekszervezetek. Ismeretes az angol imperializmus által létrehozott cserkészlet. Alapítója a burzsoázia harcos mozgalom leverésére szervezte meg őket. A kapitalizmus hű kiszolgálói nálunk is meghonosították a cserkészletet. Ezek nálunk is a nemzeti ségek közötti gyűlölködés fészkei lettek. Fokozottabb mértékben szolgálta ezt a célt a román strájer és a magyar levante intézmény is. Céljuk a népek közötti gyűlölet fokozása, a munkásosztály elleni harc.

Hasonló célt szolgáltak a különböző egyházak gyermekszervezetei: a szivgárdák, kongregációk, IKE, Kolping és más vallásos egyesületek. Más volt a külső máz, de azonos volt a cél az előbbiekekkel: gyűlölet a másfelekezeti embertársak iránt.

A dolgozók gyermekei lelkiületét és értelmét megmérgező lélekfufók ellen, már az illegális időkben harcot indított a Román Kommunista Párt hű segítőtje, a Kommunista Ifjúsági Szövetség. Leleplezték a múlt rendszerrel nevelésének aljas módszereit és küzdtek a felfasiszta és fasiszta ifjúsági szervezetek tevékenysége ellen.

A felszabadulás meghozta a gyermekek felszabadulását is. A Román Kommunista Párt és később a Román Munkáspárt mint az állam vezető ereje egyik főfeladatának a gyermekek gazdasági és kulturális fejlődését tűzte ki. Beszédes példák igazolják ezt. A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1948 december 22—24-i plenáris ülése a Szovjetunió pionirjainak ragyogó példája nyomán az ifjúsági szervezeteknek, a pionirok szervezetének megalakítását tűzte ki feladatának. Így születtek meg e hónap folyamán az ország több részében a pionir szervezetek.

Ezek a szervezetek egészen új és lendületes fejlődési lehetőséget nyulnak a dolgozók gyermekeinek. Központi kérdésük a tudományok elsajátításáért folyó harc és a népiszkolának nyújtandó támogatás. A pionir szervezeteket az iskolai tevékenység felé irányítja és közelebb hozza a pionir-csapatokat a tanítókhoz. A pionir első kell legyen a tanulásban, a lelkiismeretesség, a fegyelem mintaképe.

Mint cél lebeg a pionir-szervezetek előtt az ifjúság hazafias szellemű nevelése. Erre példa a szovjet pionirok munkája. A Nagy Honvédő Háború idején a pionirok és iskolások a fasiszta

Megkezdődött a Külügyminiszterek Tanácsának párisi értekezlete

Visinszkij szovjet külügyminiszter beszéde

Juri Zsukov, a „Pravda“ párisi tudósítója, a Külügyminiszterek Tanácsának értekezletével kapcsolatban rámutatott arra, hogy a nemzetközi közvélemény örömmel fogadta a hírt, hogy a Szovjetunió békepolitikája arra kényszerítette a nyugati hatalmakat, hogy bojkottmódszereikről lemondjanak. A nyugati hatalmak meg akarták kerülni a Külügyminiszterek Tanácsát, ezt a potsdami egyezmény alapján létesített fontos nemzetközi szervet, amelyet a Németországgal kötendő békeszerződés előkészítése céljából teremtettek meg.

A cikkíró a párisi sajtó közleményei alapján rámutat arra, hogy a három nyugati hatalom megbízottai megkísérik majd rákényszeríteni a Szovjetunióra egyik-másik feltételüket. Azonban nem egyszer bebizonyult már, hogy az ilyen módszerek a Szovjetunióval szemben nem alkalmazhatók. A francia közvélemény azzal a reménnyel tekint a Külügyminiszterek Tanácsa elé, hogy a diktátum és a politikai nyomás eszközeivel operáló hatalmak ezuttal lemondanak majd szokott módszereikről.

Megállapították az értekezlet napirendjét

PÁRIS. — (Agerpress.) Hétfőn délután négy órakor nyílt meg Párisban Palais Rose-ban a Külügyminiszterek Tanácsának hatodik ülés-szaka. Az ülés munkálatain részt vesznek Visinszkij szovjet külügyminiszter, Schuman francia külügyminiszter, Acheson az Egyesült Államok külügyi államtitkára, Bevin Nagybritannia külügyminisztere, továbbá számos tanácsos és szakértő. A szovjet küldöttségben részt vesznek Szemenov, Podterom, stb., a francia küldöttségben Francois Poncet, Parodi, stb., az amerikai delegációban Dulles, Jessup, stb., még az angol delegációban Robertson tábornok, Kiapatrik, stb.

Az értekezlet megnyitása után a külügyminiszterek meggyeztek abban, hogy az eljárási szabályoknak megfelelően — felváltva elnökölnek a Tanács ülésein. Az első ülésen Schuman francia külügyminiszter elnökölt. A miniszterek a következő napirendet állapították meg: 1. Németország egysége, beleértve a politikai elveket és a szövetséges ellenőrzést. 2. Berlin és a pénzügyi kérdés. 3. A német békeszerződés előkészítése. 4. Az osztrák békeszerződés kérdése.

A napirendi kérdésekkel kapcsolatos vita során a szovjet küldöttség javasolta, hogy válasszák külön Németország egységével kapcsolatos kérdéseket a németországi négyhatalmi ellenőrzés kérdéséről.

Visinszkij hangsúlyozta, hogy mindkét kérdés rendkívül fontos és figyelmes tanulmányozást igényel. Acheson azt állította, hogy a két kérdés összefügg és ezért egyszerre kell tárgyalni. Ervei azonban nem voltak meggyőzőek.

— Végeredményben — mutatott rá Visinszkij — az összes Németországra vonatkozó kérdések bizonyos fokig összefüggnek egymással és mégis az a véleményem, hogy a békeszerződés előkészítésének kérdéséről külön kell választani Németország egységének kérdéséről, noha a két kérdés összefügg, továbbá mindenki egyetért abban, hogy a pénzügyi kérdést külön kell megvitatni annak ellenére, hogy szorosan egybe van kapcsolva a gazdasági egység kérdésével.

megszállítás alatt lévő frontmögötti területeken is nagy hősiességéről, bátorságáról és vitézségéről tettek tanúbizonyságot. Nemrég emelték Moszkvában szobrot Pavlov Morozov hősi pionir emlékének, aki életét szovjet hazájáért áldozta fel.

A pionirok fogadalma a békeépítés, barátság a világ összes népének dolgozóival, élükön a Szovjetunió népével, melynek if-

sinszkij rámutatott arra, hogy olyan man azt javasolta, hogy a szovjet országoknak, mint Ausztrália és Új-zéland, meg kell adni a lehetőséget az ülésszak egy későbbi ülésén térjenek vissza.

A Külügyminiszterek Tanácsának első ülése ezzel véget ért. Tegnap megkezdődött a napirend első pontjának megvitatását.

Visinszkij megjegyzései nem találtak ellenvéleményre és így Schu-

UTCAI HARCOK SANGHÁJBAN

Sanghájból jelenti az Agerpress hírgyűnösök: A felszabadító kínai néphadsereg tovább folytatja az előnyomulást Sanghájban. Kemény utcai harcok során kedden reggel a néphadsereg Sangháj délnyugati negyedeiben áttörve a Kuomintang hadállásokat, benyomult Sikwei külvárosba.

Az Agerpress másik sanghái jelentése szerint vasárnap szörnyű robbanás történt Sanghájban. Az egyik lőszerraktár a levegőbe repült. A robbanás következtében tüzvész keletkezett, amely kiterjedt a Huangpo folyó partján lévő kikötőberendezésekre is.

Kantoni jelentés szerint egy katonai raktár többszáz tonna lőszerral és robbanóanyaggal, valamint 20 harci csoeci a robbanás következtében a levegőbe repült.

A haladó világ közvéleménye tiltakozik

Eisler letartóztatása ellen

LONDON (Agerpress) — Eisler tiltakozó táviratot küldött az angol Gerhard német antifasiszta író letartóztatásával kapcsolatos tiltakozás hulláma kiterjed az egész világra. A newyorki Daily Worker Eisler letartóztatásával kapcsolatban ezeket írja:

„Az Egyesült Államokban csak a fasisztákat és az árulókat látják szívesen. Az olyan antifasisztákat, mint Eisler, a legdurvább módon üldözik. Az egész világ közvéleményének tiltakozását váltja ki az Egyesült Államok vezetőkörének ez a gyűlöletes magatartása.

Berlini jelentés szerint a Kulturbund német demokratikus szervezete

A pionir-szervezetek nem létszámokban nyilvánulnak meg. Munkát vállalnak. Képzik önmagukat, példát mutatnak másoknak és nevelik a szervezetükön kívülmaradt ifjakat. A boldogabb életet, a dolgozó országának, a szocialista társadalomnak felépítését akarják. Erre tettek fogadalmat.

BANYÁSZ ALBERT.

Kovács György: Foggal és körömmel

(Állami könyvkiadó Bukarest 1949)

Ennek az új szemléletnek az elsajátításában érezhető az a nagy segítség, amelyet a Párt és a marxizmus-leninizmus ideológiája nyújtott Kovács Györgynek a művészi alkotásához.

Amennyi még nem elég a munka kellő értékeléséhez. A művészi alkotás igen bonyolult folyamat. Novella-irodalmunk egyrésztben tapasztalhatjuk, hogy a valóság felismerése először nagy általánosságban történik, az irodalomban is. Az író ilyenkor hőseivel mondhatja el azt, amit

közömi akar. Az ilyen irodalmi munkában, s az események szálainak bontásában a kellő elmélyültség hiánya miatt nem eléggé meggyőző. Elmélyülés kell ahhoz, hogy a figurák megrajzolásából, a cselekmény bonyolításából szükségszerűen következzen az író állásfoglalása. A történet kell, hogy meggyőzze az olvasót és nem a szavakat.

Kovács György regénye ez utóbbi elmélyültebben megírt művészi alkotások közé tartozik. Miben nyilvánul meg az eddig felsorolt és várt pozitívumok? A regény szerkezetében, s az események szálainak bontásában. A regény egy-egy eseményt teljes egészében világít meg. Kovács György tehát összefüggésekre világít rá. Egy helyen például együtt elégetik a buzabeszolgáltatás szülő rendeletét. A buzabeszolgáltatás 1945-ben történik, a vetőmag előteremtése érdekében. De a regény nemcsak ezt az egyik oldalt mutatja be a dolgoknak, hanem arra rávilágít, hogy mit tesz Orbán Pista és Moldován János ezzel kap-

csolatban. Orbán Pista addig-addig nyomoz, amíg megtalálja, hol tűnt el a levél.

Azt mondtuk az előbb, hogy Kovács György összefüggéseket fed fel. Eppen regényének pozitív és negatív oldalai győznek meg arról, hogy az irodalomban is, akár csak a filozófiában, a valóság szükségszerű is egyben. Hogyan jár el ennek az esetnek a leírásánál Kovács György? A nagygazdák mesterkedését akkor írja le, amikor a levél a felsőbb hatóságoktól megérkezik a szegényparasztnak pedig akkor, amikor a beszolgáltatást a pártküldött szövegesíti. A regényben a két esemény között jó néhány oldal van. Ha fentebb kiemeltük azt, hogy Kovács György bemutatja a dolog mindkét oldalát, itt a szerkesztéssel kapcsolatban kell egy-két megjegyzést tennünk. Az esemény úgy vált volna igazán érdekfeszítővé és az író úgy tudta volna a kulákság és szegényparasztság harcát igazán kidomborítani, ha az eseményt akkor állítja középpontba, amikor a legnagyobb a jelentősége, amikor a levél kapcsán szükségszerűen bontakozik ki a parasztság két rétegének álláspontja, vagyis akkor mutat rá a gazdák mesterkedéseire is, amikor a kiderítésre kerül a sor. Ez látszólag csak a regényírás egyik műhelykérdése. De, ha így ábrázolja a szerző, akkor ennek a részletkérdésnek az egész cselekményt továbbvívó jelentősége volna, mert akkor okvetlenül ki kellene nyomozni a szabotázst az ügy ebből politikai fontosságát is nyerne. Így viszont mivel az olvasó már előre tudja a történetet, Kovács György megelégszik azzal, hogy az Orbán Pista által másodsorú is elhozott rendeletet végrehajtsa a bírónál. Bizonyítéka annak, hogy így kellett volna feljfednie az összefüggéseket épp a regény legjellegzetesebb részlete: Orbán Pista meggyilkolása. Itt kellőképpen sürűsödnek az események s feszült drámai légkörben szinte kézzelfoghatóan érzékeljük az ellentétet és a harcot.

A Magyar Művészeti Intézet tanárai bekapcsolódnak a székelyföldi kulturversenyekbe

KOLOZSVAR. — A Magyar Művészeti Intézet tanszemélyzetéből bizottság alakult a székelyföldi kulturversenyek támogatására. A zeneművészeti, színművészeti, képzőművészeti és táncművészeti karok előadói egyaránt részt kívánnak venni a négy székelymegyei színjátszó, dalos és táncos csoportjainak hatalmas aranyú szellemi mérkőzésein és a június 5-én lezajló járási versenyeken testületileg vesznek részt, mint a bíráló bizottságok tagjai és megfigyelők.

A Magyar Művészeti Intézet tanszemélyzetének megindult mozgalma nemcsak azért jelentős, mert szakmai segítséget nyújt a székelyföldi kultúrothton emelésére, hanem azért is fontos, mert alkalmas ad a művészeti utánpótlás lényeges előmozdítására. Már a tavalyi Petőfi-versenyeken feltűntek fiatal tehetségek, akik azóta növendékei lettek a Magyar Művészeti Intézetnek. Az idei művészeti kulturversenyek azonban még szélesebb alkalmas adnak a fiatal tehetségek felkészésére.

A Magyar Művészeti Intézet úgy reméli, hogy a székelyföldi kulturversenyek alkalmával sok olyan tehetséget fedez fel a munkásság és a dolgozó parasztság sorából, akiknek nem szabad elkallódnuk. A járási versenyekre kimenő tanárok jelentése alapján felső művészeti oktatásra fogják ajánlani ezeket a tehetségeket.

Fiul Meu — Vitézek és hősök

(A bukaresti hadseregsszínház kolozsvári vendéjátéka)

Gergely Sándor magyar író, forradalmár, a Horthy-korszak illegális mozgalmanak kitűnő ismerője. Folyóiratokat szerkesztett ebben az időben, amelyeket betiltottak, regényeket írt, melyeknek olvasói az akkori illegális mozgalom résztvevői és forradalmárai voltak. Gergely Sándor a magyar forradalom füle, szeme, szíve és megszólaltatója volt. Könyvei miatt eljárások sorozata indult meg ellene. Különböző, hírhedt vérbírák elé került. Már korábban börtönbüntetéseitől hosszú szaporodtak volna fel — az akkori mozgalmi vezetőség utasítására — megszökött Horthy Magyarországról. Moszkvába ment. Itt élt hosszú ideig. Itt írta meg fő élményanyagából a „Vitézek és hősök” című kitűnő színművét.

Gergely még Budapesten tartózkodott, mikor forradalmi tevékenység miatt Sallait és Fürstöt főlakasztották. Közvetlen közelből élte meg Rákosi Mátyás, Karikás Frigyes és mások bebörtönzését és elítélését. Ugyanakkor kitűnően beelátott az ellenforradalom, a polgárság, a polgári szerkesztőségek világába is.

A magyar „vitézi rend” tulajdonképpen zárt-körű érdekcsoport volt: belépőjegy ide, a származás, az imperialista háborúban szerzett — és sokszor ebből szerzett — kitüntetések, a polgárság és a reakciós rendszer szolgálatában eltöltött évek voltak. Aki ide bejutott, arra pénz, birtok, zsiros állások és még zsirosabb jövedelmek vártak. A darabban szereplő vitézjelölt Kovács, a magyar „király” államvasutak felügyelője, tulajdonképpen gyáva törtető, kispolgár. Följeleni és akasztófára juttatja saját sógorát, a forradalmár Eszterág Pált. A típus maga egész borzasztóságában, pörére vetkőztetve,

ott áll előttünk. Ez az a kispolgári típus, amelyet sodor az ár. Ebből lettek az imrédisták, a Baross-szövetségi tagok, a MONE és MÜNE tagjai és később a nyilasok is. Gyávagságból, piszkos törtétekből megmérgezték, felrobbantották nemcsak saját családi életüket, de otthonukat is. A „vitézek” nem vitézek és hősök — a tulajdonon, az illegális mozgalomban vannak. Ez Gergely darabjának legnagyobb tanulsága. Ezt tanulja meg belőle a román közönség is. Magyarországon: Rákosiak, Sallaiak, Fürstök, Karikás Frigyesek, Schönherz Zoltánok... Nálunk: Gheorghiu-Dejek, Pauker Annák, Herbák Jánosok, Bernáth Andorok, Ilie Pintilieék... Ma végre, ennyi vér, áldozat, viszontagság után, eljött az, amiért ők harcoltak és a szocialista építés világa.

Gergely darabját a hadseregsszínházban is több, mint százszor játszották. A darab sikere azt mutatja, hogy a közönség megértette, miről van szó. Magyarországon éppen úgy hatalmas illegális mozgalom folyt a terror, sötétség és kizsákmányolás polgári uralma ellen, akárcsak nálunk. A darab közelítő, felvilágosító hatása kétségtelen. Gergely darabjának nagy bukaresti sikere a román-magyar barátság gondolatának is hatalmas előrehaladása.

A hadseregsszínházának előadásáról annyit mondhatunk, hogy kitűnően, gördülékenyen és a darab szellemében elmélyülten, játszották. Fővárosi előadást láttunk. A maga szerepében minden színész nagy.

Az ünneplő közönség zsufolásig megtöltötte a színházat. Az ünneplés a darabnak, színésznek és rendezésnek egyformán szólt.

Sz. A.

EGYETEMI DIÁKLEVÉL

„Tanulni, tanulni, tanulni...”

A Józsa Béla Diákothron csendes, szinte kihaltnak látszó. Pedig itt körülbelül 250 egyetemista lakik, akiknek életeterejük, életkedvük, fiatal lenni ösztönük szinte határtalan. De hol van az életérős ifjuság hangja, miért nem hallszik sehonnan nevetésük, lád, állam, magántulajdon” román fel-fel esendülő munkadalaik? Ez kiadásából fordít. Hol a könyvet, a csend a munka és alkotás termékenyül csendje. Mindeki bizakom-

mal, reménykedéssel, határozott céllal, kitűzéssel dolgozik. Tanulnak. Közledik a vizsga ideje. S az ifjuság nem fél. Nem azért tanul, hogy „átesszon”, hanem azért, mert tudja, hogy mi a kötelessége.

A 4-es szobában vagyunk. Elnézem kollégáimat. Fiatal, még gyermekarcok, s mennyire komolyak, mennyire öntudatosok a munkában. Arcukon nem láradt unalom, nem ez így is van rendjén. Uj, szocialista

társadalmat építésénél segítkeznünk mi is. Megjelenik előttem a feladat nagysága, komolysága, nehézsége. Egyetlen pillanattig sem csüggedek. József Attila két verssora lüktet bennem:

„Mi vagyunk az élet fiai
A küzdelemre felkent dallák”

Igen, az ifjuság ma teljesíti és tudja feladatát. Mi tanároknak, nevelőknek készülnünk. Uj embereket kell majd nevelnünk, új gondolkodással, új világnézettel. Szocialista építőket, akik új világot teremtenek.

Önkéntelenül Szólin szavaira gondolok: „Az ifjuság feladata: tanulni, tanulni, tanulni...” Boldog vagyok, mert látom, hogy az ifjuság teljesíti feladatát...

BALOGH ODON

PALL ARPAD

Kovács György új regénye egy küllőmentes székely faluba vezet el bennünket. A falu nevét nem tudjuk, csak a környezet leírásából sejtjük hol van. Talán már a pontos megnevezés elhagyásával is jelezni akarja a szerző, hogy tudatosan tipikusát ábrázol. Nem az lényeges, hogy ő milyen nevet ad a falunak, sokkal lényegesebb az, ami ezzel a faluval s ami ebben a faluban történik. A faluval pedig sokmindent történnék: elszívják a német megszállást, de a kizsákmányoltak fogcsikorgatva állanak szembe a megszállókkal, sőt vannak városi munkások, akik a hegyekbe vonulva fegyverrel küzdenek ellenük. Keresztülmegy a falun a felszabadulást hozó szovjet hadsereg, megjelennek a Maniu-gárdák és garázdálkodásuk után kizavarják őket. Sejt alulról, megindul a falu új élete s az öntudatos városi munkásság kezdeményezésével és irányításával végrehajtják a föld-reformát. Az egész faluval körülből ez történik. Ezek a történelmi események alkotják a regény gerincét. Mindez azonban rendkívül változatos formában és ugyanakkor tipikusan jelenik meg, úgy amint a valóságban előfordul. A munka olvasásakor életszerű valóság árad a könyv oldalairól. Kovács György könyvének kétségkívül nagyok a pozitívumai.

A pozitívumok sora azzal kezdődik, hogy Kovács György szelíd az eddigi hagyományos farszemlélettel. Nem Szabó Dezso meglehetősen pártatlan, nem Tamási szellemi bukfeneci, nem Nyírő József elidőzött, gyanúsasági viccei és a többiek ilyen, vagy amolyan egyénieskedő, de a valóságot elködösítő — vagy annak csak egyik oldalát megmutató s épp ezért hamis — szemlélete az, ami a könyvön eluralkodik. Kovács György regényének középpontjában kétségtelenül a falu áll, de az a falu nem holmi kínai fallal elzárt világközpontja. Ez a falu egyik színtere az országban zajló általános eseményeknek. Mivel a falu része az egésznek, ezért aztán nem elszigetelt, nem önmagába zárt — üdülőtelen fészfát ömlesztett emberek számára — amint azt a polgári regények jórésze hirdítette, — hanem az ország egész életével állandó kapcsolatban lévő közösség. A kapitalizmus emberteremtő, fahut-fahutól és városból elszigetelő hatása után, a felszabadulással kezdődött vési a falu és a város közötti válaszfal eltűntetése is. Kovács György regényének éppen a felszabadulás utáni életet bemutató részében mutatkozik meg ennek a vérbérgésnek mind lüktetőbb üteme. Látniuk azt, hogyan forr egybe a szegényparasztság harca a városi munkássággal egyik oldalán, s hogyan keresnek reakciós összeköttetést a kulákok a másik oldalon.

A falu és a város közötti kapcsolatot kiépítésén túl a felszabadulás a falusi szegényparaszti életkérdésének, életkérdésének kitágítását is jelenti. Orbán Pista, az azelelti magára utalt s a falusi gazdáknak dolozó szegényparaszt a felszabadulás után a néparaszti paramonoka, majl a sejt titkára lesz. A házadg úgyje már az ő ügye s a Picus Dénés, a Jászai Gyulák s a Vilhi szegényparaszté és néparasztioldala. Jól-művés. Kovács György bemutatja a felszabadulástól azt az emberi oldalát is. Az addig kitagadott és az élet periferiáira kiretelt emberek kényl-adsát a közönség szavainak intésé a való bekapcsolódása vállalja fel. Az Orbán Pisták és Picus Dénésnek élete kidgul s teremtő áll kop.

VILÁGOSSÁG

Súlyos büntetést kért az ügyész a Creditul Minier volt szélhámos vezetőire

Mennyi fizetést kapnak a dolgozók a pihenőszabadság idejére?

Átszervezték a művészet és tájékoztatásügyi minisztériumot

Május 24-én, kedden reggel, a bukaresti bíróság 4. számú büntető tanácsa előtt megkezdődött Anton Dumitriu, Soneriu Ion, Xenopol Radu, Litmann Gheorghe, Artareanu Mihail és Udrea Ioan szélhámosok bűnperének fő tárgyalása. A vizsgálatot — mint ismeretes — több hónapra keresztül az ilfovi törvényszék mellett működő vizsgálóbíró folytatta le.

A büntetőbíró a következő tanácsból áll: Constantinescu Ion elnök, Dones Gheorghe tanácselnök, Chiva Ion vasúti munkás, Ionescu Ion állami nyomdai munkás és Bartfeld Adolf tisztviselő, népi ülnökök. **Ügyészek:** Balcu C. és Bacheru S. **Jegyzőkönyvvezetők:** Coman Grigore és Munteanu Gheorghe.

A vádlottak padján Dumitriu Anton, Xenopol Radu, Artareanu Mihail és Udrea Ioan foglalnak helyet. Litmann Gheorghe és Soneriu Ion távol maradtak a tárgyalásról. Felettük távollétükben ítélik majd a büntető bíróság.

A fő tárgyalás első napján a vádirat felolvasására került sor.

A „Creditul Minier“ volt vezetőinek szélhámosságait nagy felháborodással fogadták az ország dolgozói. A cizterna-panama egyik szélhámos szereplőjéről, Radu Xenopol, a fővárosi „Laminoru“ üzem egykori tulajdonosáról, újabb részletek kerültek napvilágra. A vádirat szerint Xenopol volt a cizterna-panama tulajdonképpeni értelmi szerzője és mestere. Még 1935-ben szívesen barátságba került Lippe Liechtenstein német herceggel, a Hohenzollern-ház egyik leszármazottjával és a liechtensteini hercegség „trónkövetelőjével“. Xenopol felhasználva a palota kamarillájával fennálló összeköttetéseit, a herceg-kalendornal együtt rá akarta tenni kezét Románia kávébehozatalára. Xenopolnak nem sikerült ugyan megszereznie a kávémonopóliumot, azonban továbbra is jóbarátságban maradt Liechtenstein herceggel, aki később Hitler szolgálatába állt és mint náci vezető, hathatós támogatást nyújtott Xenopolnak. Így, Xenopolnak sikerült bejuttatnia a náci érdekeltségű „Victoria zu Berlin“ biztosító vállalat igazgatótanácsába.

Az úzerkedéssel foglalkozó herceg a náci-Németország fegyverletétele után levette magáról a hitlerista egyenruhát, Liechtenstein hercegségbe vonult vissza és jelenleg annak fővárosában, Vaduzban él. Ez a herceg támogatta a romániai tőkés szélhámosokat a cizterna-panamában és abban, hogy Liechtenstein fővárosában tőke nélküli vállalatokat bejegyeztesse és a „Creditul Minier“ kőolajtársaság kifosztására hamisított szerződéseket állassák az ottani törvényszék hivatalos bélyegzőjével.

A SZINAJAI KASZINÓ BÉRLŐJE

A tárgyalásról távollévő Litmann Gheorghe is „gazdag“ mültra tekint vissza. Anja az „Areva“ nevű vagyonjavító üzem tulajdonosa volt. Ez a vállalat úgy dolgozott, hogy a vasúti kocsiakat betölték az üzemből és néhány nap múlva, minden javítás nélkül visszaadták az államvasutaknak. Ezért a „művelőért“ hatalmas összegeket vágott zsebre a tulajdonos. Litmannék a korrupt tőkés-rendszer politikusaival összejárásba, éveken át szipolyozták a széles dolgozó tömegekre kivett súlyos adóterhekkel előálló állami költségvetést.

Később, Litmann „Silva“ néven vállalatot létesített, amelyben kimélet nélkül kiszármányolta munkásait. Majd összeköttetés révén megszerezte a szinajai kaszinó bérlői jogát. A rulett- és kártyavállalat, amelyet II. Károly megbízásából Puiu Dumitrescu, a palota titkára ellenőrzött, elsősorban arra szolgált, hogy a királyi kölcsönökét folyósítsa a palotának. Tudvalevőleg, a rulett-pénz-

ből állították elő annakidején Ileana hercegnő nászajándékának egy részét.

Ez a három nemzetközi kalandor az ország közvéleményét felháborító cizterna-panamával igyekezett kőolajiparunkat megkárosítani.

BÍRÓSÁG ELŐTT A SZÉLHÁMOS TÁRSASÁG

Dumitriuek annak a tőkésosztálynak a képviselői, amely az angol-amerikai tőke támogatásával a múltban kiméletlenül kiszármányolta az ország dolgozó népét és gyarmatként kezelte Romániát, a felszabadulás után pedig bűnös eszközökkel megkísérelte, hogy nemzetgazdaságunk fejlődését megakadályozza.

A szélhámos banda bíróság elé került. Ez a bíróság nem a tőkés-földesuri rendszer igazságszolgáltatását képviseli, hanem a dolgozó nép bírósága, amely könyörtelenül lesújt azokra, akik aljas mesterkedéseikkel népi demokratikus rendszerünk felbontására, nemzetgazdaságunk fejlődésének megakadályozására és Népköztársaságunk felbontására és városi, kézi és szellemi dolgozóinak szabadságjogai és közös javai ellen törekedtek.

Az ügyész vádiratában minősítette a vádlottak bűncselekményét és a leg súlyosabb büntetést kérte. A vádirat szövege:

Dumitriu Anton bűnös abban, hogy a Román Nemzeti Bank előzetes engedélye nélkül átruházta a bukaresti „Creditul Minier“ kőolajtársaság Párisban levő részvényeit, valamint abban, hogy a Román Nemzeti Bank előzetes engedélye nélkül a „Creditul Minier“ kőolajtársaság bukaresti és párisi vagyonából sorozatosan érté-

ketek vont el. Bűnös abban is, hogy egységes ügykezelői minőségében a „Creditul Minier“ kőolajtársaság vagyonából sorozatosan értékeket vont el a társaság célkitűzéseitől távol álló és személyes célokra.

Soneriu Ion bűnös abban, hogy a Román Nemzeti Bank előzetes engedélye nélkül a „Creditul Minier“ kőolajtársaság párisi részvényeit átruházta és mint megbízotti ügykezelő, a vállalat vagyonából idegen és személyes célokra értékeket vont el.

Litmann Gheorghe és Xenopol Radu bűnösök abban, hogy szándékosan felbujtották úgy Dumitriu Anton, mint Soneriu Ion vádlottakat, hogy a „Creditul Minier“ kőolajtársaság vagyonából idegen célokra értékeket vonjanak el.

Artareanu Mihail, a „Creditul Minier“ kőolajtársaság volt vezérigazgatója bűnös abban, hogy a bukaresti „Creditul Minier“ kőolajtársaság párisi részvényeit engedély nélkül átruházta és ezzel megkönnyítette azt, hogy a „Creditul Minier“ kőolajtársaság vagyonállagából értékeket vonjanak el.

Udrea Ion bűnös abban, hogy a Soneriu Ion őrizetében levő „Creditul Minier“ részvényeit átadta és ezzel lehetővé tette azt, hogy idegen célokra értékeket vonjanak el a társaság vagyonából.

A büntetőbíró az 1948 november 23-án módosított büntető perrendtartás 218. szakasza, valamint az 1947. évi 285. számú törvény 8. szakasza értelmében, elrendelte a fenti vádlottak letartóztatását.

A védelem és a vád tanúbizonysítás elrendelését kérte, amelyet a büntetőbíró elrendelt.

Megállapították a pihenőszabadságra küldött dolgozók fizetését

A munka- és népjólétiügyi minisztérium a szabadság idejére járó fizetéssel kapcsolatban a következő közleményt adta ki:

A pihenőszabadság idejére a dolgozók illetményét a következőképpen kell kiszámítani: össze kell adni a legutolsó három hónapban kapott fizetést és az így kapott összeget el kell osztani a munkanapok számával — vagyis a havi fizetés alkalmazottaknál 78-al.

Az így kapott összeget meg kell szorozni a szabadságnapok számával. Ezt az összeget kapják a dolgozók a pihenőszabadság idejére.

A tulajorék és egyéb pénzbeli jutásokat a szabadság idejére járó fizetékiszámításnál nem veszik figyelembe. A fentiek szerint tehát, abban az esetben, ha egy alkalmazott, akinek kézhezkapott illetménye 6450 lej havonként és szabadságát június 1-én kezdi meg, a kö-

vetkezőképpen kell kiszámítani pihenőszabadságára járó illetményét: A havonta kézhezkapott 6450 lejt megszorozzuk hárommal és így 19.350 lej az az összeg, amelyet ez az alkalmazott szabadsága előtti három hónapban összesen kézhez kapott. Ezt az összeget elosztva 78-al, vagyis a ténylegesen ledolgozott munkanapok számával, 248 lej az egy napra járó összeg. Ezt az összeget megszorozzuk a pihenőnapok számával, a jelen esetben 20-al. — Ezek szerint tehát, a fenti alkalmazott 20 napos pihenő szabadsága idejére 4960 lej fizetést kap.

A munka- és népjólétiügyi minisztérium közleményében hangsúlyozza, hogy az alkalmazottnak a szabadsága idejére kifizetendő összeg semmi esetre sem lehet kisebb, mint a miniszteri rendeletben a szabadságnapok tartamára megállapított fizetés átlaga.

Sztrájkok, munkanélküliség, nyomor

Jelentett a Marshall-segély „áldásában“ részesülő és a népszerű De Gasperi kormány aljas mesterkedései folytán az imperialisták Atlanti-paktumához erőszakkal odakapcsolt Olaszországot. A De Gasperi kormány legutóbbi hivatalos jelentésében kénytelen beismeri Olaszország katasztrofális helyzetét és az olasz ipari termelés hatalmas arányú visszaesését. Egyes iparágakban a termelés visszaesése meghaladja a 70 százalékot. Mindez azt bizonyítja, hogy a Marshall-segély keretében Olaszország számára juttatott amerikai iparcikk miatt az olasz termelést az autópárhuzam 73, a textiliparban 30, a műanyag gyártásban 65 százalékkal kellett csökkenteni, azért, hogy az amerikai áruk részére ilyen arányokban biztosítsanak piacot Olaszországban.

Mit jelentett mindez az olasz nép számára? Az üzemek sorozatos bezárását, az életszínvonal állandó és rohamos esését és több mint három millió munkanélkülit.

A haza és néparulás nagymesterei — De Gasperi és társai — ugyanakkor tudatában vannak, hogy népe nyomó és az olasz nép függetlenségét veszélyeztető kalandor politikájukat, a feltámasztott fasizta erőszakra alapított rendszerüket csak az ország függetlenségét, a békét és a biztonságot veszélyeztető imperialisták támogatásával képesek fenntartani — ezért szolgálják ki olyan hűségesen londoni és washingtoni gazdáikat, mert ellenkező esetben az olasz nép már régen elsöpörte volna átkos uralmukat. Ezért szegődtek olyan készségesen De Gasperiek az olasz tömegek élénk tiltakozása ellenére is az Atlanti-paktumhoz és ezért bocsátják áruba Olaszország nemzetgazdaságát, mert tudják, hogy az imperialisták kegye és mohó profitvágya nélkül nem folytathatják kalandor politikájukat.

Olaszország hivatalosan csatlakozott az Atlanti-paktumhoz és ezt a csatlakozást az olasz néptömegek egyetlen pillanatig sem helyeselték, sőt a paktum elleni tiltakozás a rendőri terror ellenére is egyre nagyobb arányokat öltött. Az olasz nép békevágyát és a béke legszilárdabb bástyáját, a Szovjetunió iránti ragaszkodását juttatja kifejezésre Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára, amikor a béke mellett állást foglalva hangsúlyozta, hogy az olasz nép sohasem fog a szovjet népek és a népi demokráciák ellen harcolni. Togliatti szava az olasz nép szava volt és azóta ez a határozott állásfoglalás, határozott hang egyre jobban érezteti hatását. Az olasz munkásosztály és élharcos pártja, erejének teljes tudatában vezeti az olasz nép harcát. A rendőri terror ellenére egyre nagyobb arányokat ölt az Atlanti-paktum elleni tiltakozás s a sztrájkmozgalmak egyre szélesebb dolgozó tömegeket ölelnek fel. A Pó-völgyi zsellerek sztrájkja azt bizonyítja, hogy az egykor legelnyomottabb és legszervezetlenebb dolgozó rétegek is rabláncait szakítva szegül ellen az önkénynek és jogainak érvényesítéséért hősies harcba kezd.

Ezek azok az erők, amikkel a háborus uszítók és világalomra törtető imperialistáknak számolniuk kell. Ezek azok az erők, melyek a béke, a haladás és a népek testvérisége mellett állanak s ezek a sok száznillios tömegek döntik el a béke és a háború erőinek hatalmas küzdelmét és biztosítják a Szovjetunió vezette békefront döntő győzelmét.

sz. i.

Rádiózási és rádióközzvetítési bizottság alakult

A Hivatalos Közlöny hétfői számában megjelent rendelet törvény értelmében a Román Rádiótársaság „Rádiózási és Rádióközzvetítési Bizottsággá“ alakult át és a minisztertanács mellett működik. Ennek a bizottságnak feladata az, hogy a szocializmus építésének szolgálatára összeállított műsorokkal hozzájáruljon a kormány politikájának megvalósításához azzal, hogy a széles néprétegek körében terjeszti a kulturát, határainkon túl is népszerű-

síti népi demokratikus rendszerünk eredményeit és a Román Népköztársaságnak, mint a Szovjetunió által vezetett béke, demokratikus és szocialista arcvonal tényezőjének küzdelmét.

Ezzel egyidejűleg, a minisztertanács mellett létrehozták a sajtó és nyomtatványok központi igazgatóságát és megszüntették a művészeti és tájékoztatásügyi minisztérium sajtóigazgatóságát.

Újászervezték a művészet- és tájékoztatásügyi minisztériumot

A Hivatalos Közlöny hétfői számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendelet-törvénye, amelynek értelmében a

művészet és tájékoztatásügyi minisztérium művészetügyi minisztériummá alakult át.

A művészetügyi minisztérium feladata, megszervezni, irányítani és ellenőrizni a kultúra és a haladó szellemi művészet terjesztését a dolgozó tömegek körében, hogy ezzel hozzájáruljon a dolgozó tömegek művelődési színvonalának emeléséhez. További feladata megszervezni, irányítani és ellenőrizni a művészeti, irodalmi tevékenységet, valamint ösztönözni mindenfajta kulturmegnyilvánulást. Ezeknek a feladatoknak elvégzésében a művészetügyi minisztérium hatáskörébe tartozik a színi és zenei intézmények megszervezése és vezetése, a kultúrthonok és népi ateneumok szervezése és irányítása, a filmtermelés és a mozgóképszínházak háloztatásának növelése, múzeumok és kiállítások szervezése stb. A minisztérium gondoskodik a művészetek befőtőzéséről, a műértékek védelméről és irányítja a művészeti oktatást minden fajta.

A művészetügyi minisztérium hatáskörébe tartoznak a nyomdai, az állami kiadóvállalat, a könyvterjesztő központ, a „Slova“ lapterjesztő vállalat, valamint a „Rom-film“ vállalat és a felléptetőintézet.

Vasárnap, május 29-én tartják meg a MNSz kolozsvári kerületi közgyűléseit

A Magyar Népi Szövetség Kolozsváryi Végrehajtó-Bizottságának határozata alapján a kerületenként alakult közgyűlést előkészítő ötös bizottságok meghirdetik a közgyűlések napirendjét, helyét és idejét.

- A közgyűlés napirendi pontjai:
- I. Köztársasági Himnusz elnéklése.
  - II. A kerületi választási bizottság felcélósa megnyitja a közgyűlést, javaslatot tesz az időközi elnök személyére vonatkozólag.
  - III. Az időközi elnök átveszi a közgyűlés vezetését, a javaslatot tesz az öttagu jelölőbizottság megválasztására.
  - IV. Megyei kiküldött politikai ismertetése.
  - V. A jelölőbizottság felolvassa a javaslatba hozott 21 tagú vezetőség (intézőbizottság) névsorát.
  - VI. Rövid műsor.
  - VII. A végrehajtóbizottság megválasztásának bejelentése.
  - VIII. A helyi szervezetek elnökeinek székfoglalója.
  - IX. Az Internacionálé elnéklése.

A közgyűlés befejezése után kulturműsor következik. A közgyűlések megtartásának helye és ideje a kerületekben:

Május hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor I. kerület közgyűlése a Molotov utca 18. szám alatti székházban. — Délután 5 órakor II. kerület közgyűlése az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban. — Délután 5 órakor III. kerület, Irtsz, és Hóstát kerületek közgyűlése a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti székházban. — Délután 5 órakor IV. kerület közgyűlése a Horea-ut 33. szám alatti, Bolyai Ezerem nagytérképében. — Délután 5 órakor V. kerület közgyűlése a Gazdasági Akadémia nagytérképében, Monostor ut 3. szám. (Sörgyárral szemben.)

Hírek

VILAGOSSAG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Telefon az Aranyosmentén

Hegyes, völgyes eldugott helyen fekszik az aranyosmentei Csegez község. Az elmúlt reakciós földesur-tökés rendszerek idején még utja is alig volt. Szinte teljesen elszigetelten élt a világtól. Arról akkoriban még csak álmodni sem mertek, hogy Csegezt valaha telefon köti össze a világgal. Népi demokráciánk most erre is lehetőséget adott.

A Román Munkáspárt kezdeményezésére és a hatóságok segítségével a csegezi dolgozó földművesek és az ifjúság önkéntes munkával megkezdte a telefonvezetési munkálatokat. Szállítják a telefonpóznákat és állítják fel rendeltetési helyükre. Rövidesen megszoal Csegezen is a telefon, mint az elmúlt napokban a másik aranyosmenti községben, Rákoson. Nem kell majd a legkisebb ügy elintézésére is hosszú kilométereket gyalogni a hegyen át a csegezieknél. Ezelőtt, ha egy betegnek sürgősen orvosra volt szüksége, meg is halhatott, míg gyalog, vagy szekéren orvost keríthettek.

Az aranyosmentei építő munkához tartozik a várfalvi dolgozó földművesasszonyok tevékenysége is. A RDNSZ-be tömörült nők az utóbbi időben 25 szegénysorsú gyermeket részesítettek ruhasegélyben. Tervezték a nyári dologidőre napközi otthon felállítását, hogy ezáltal megkönnyíthessék a dolgozó anyák munkáját. A napközi otthon felállításának munkálatai gyors ütembe fogynak. A várfalvi RDNSZ egyébként baleset esetén azonnal segítségben részesíti azokat a szegény dolgozókat, akik az orvosi költségeket nem tudják fedezni.

PATAKI JÓZSEF levelező.

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK 1949 május 26-án, csütörtökön: A 4. számú állami gyógyszerár (vált Minerva) Dóza Gyógy-utca 35 szám, a 6. számú állami gyógyszerár (vált Órangyal) Malinovszky-tér 1 sz., a 9. számú állami gyógyszerár (vált dr. Elekes) Móco-utja 110 szám, a 10. számú állami gyógyszerár (vált Orient) Móríz Zsigmond-utca 1 szám (Vágóhid) és a 14. számú állami gyógyszerár (új gyógyszerár), Deportal-utja 59 szám (Irisz) alatt.

ISMÉT LETARTÓZTATÁS FE- NYEGETI MAX REIMANT, Nyugatnémetország Kommunista Pártjának elnökét. Mint ismeretes, Reimant az angol katonai törvényszék 3 havi börtönrre ítélte és csak feltételesen bocsátották szabadon. Robertson angol katonai kormányzó környezetéhez tartozó személyek állítása szerint, mihelyt a május 23-án összeült parlamenti tanács jóváhagyta a „bonni alkotmányt”, a rendőrség azonnal letartóztatja Max Reimant.

LELEPLEZTEK ÉS LETARTÓZTATTÁK Ilyefalván a vetési tervet szabotáló kulákokat. A vizsgálat alapján a milícia Benkő Gyulát, Petke Pált, Petke Lajost, Tankó Károlyt és Veres Lajoszt őrizetbe vette. Tetteikért a sepsiszentgyörgyi szabotázsi bíróság előtt felelnek.

ÁTMENETI JAVULÁS.

Az Alpok környékén tegnap átmeneti javulás indult meg, a felhőzet esőként és már csak helyenként volt kisebb záporosó. Franciaországot azonban nyugati felől újból hűvös tengeri levegő árasztotta el, mely esőzések kíséretében kelet felé tör előre.

Erdélyben csaknem mindennütt hullott eső, legtöbb a nyugati megyékben. Kolozsváron délnél 19 fok, este 9 órakor 11 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 756 mm., gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás esütörtök délig: Mérsékelt délnyugati szél, változó felhőzet, több napsütés, főleg délután kisebb záporosók. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Nem fedte el az idő pora...

Leleplezték és kizárták Szászfenesen a MNSz-ből a népárulót

SZÁSZFENES. — A dolgozók egymásután távolítják el soraikból a tömegszervezetekből a megbuvó népellenességet. Lassan-lassan fény derül minden mesterkedésükre. Így derült ki Nagy András szászfenesi fuvaros és kucpec tizenöt év előtti gaztette is, János a vallatásokba és kintásokba: aki halálra üldöztette Kovács János demokrata harcost.

Kovács János szászfenesi kispáraszt, a MADOSz egyik harcosát, ez előtt 15 évvel egyik késő téli délután a reakció csendőrei kiskabátban, kezett összelötve, puskatus-utások közepette elhurcolták. Kovács belepusztult. Egyetlen bűne az volt, hogy a falusi dolgozó tömegek jobb

jövőjéért harcolt. Kovács János halálának okozóját mostanáig a feledés homálya borította.

Nagy András, aki a szászfenesi Magyar Népi Szövetség tagja volt, sokszor nézett a pohár fenekére. Ilyenkor mindig azzal dicsékedett, hogy ő már több ellenségét „elrendezte”. A dolgozók nyílt ellenségévé vált, a Magyar Népi Szövetség vezetői ellen izgatott. Nem riadt vissza attól sem, hogy rémhírterjesztéssel ijesztgessen másokat. A román-magyar megbékélés ellensége volt. Az is kiderült, hogy Kovács János halálának is ő az okozója. Tizenöt évvel ezelőtt elkövetett gaztette ugyanis nem hagyta lelkiismeretét nyugton és egyszer pityókos állapotban Kovács János testvéreinek kibökte, hogy ha sokat bajlódik vele, ő is úgy jár, mint testvére.

Nagy András leleplezésében nagy része volt az illegitásban megjelenő „Székely Néplap” 15 évvel ezelőtt megjelent egyik száma, amelyben Kovács János MADOSz-harcos egyik barátja, Berekméri Ferenc, aki tudott Nagy András árulásáról, újságban leleplezte a dolgozók ügyének árulóját.

A Magyar Népi Szövetség szászfenesi dolgozói megelégtéltek Nagy András mesterkedését, amelyet még ma is a demokrácia ellen folytat és a bizonyítékok alapján, hogy ő Kovács János halálának is az okozója, nyílt gyűlésen leleplezték és kizárták a szervezetből.

Ifjúnokások a pionirokért

Pionirparkot létesítenek Kolozsváron önkéntes munkával

KOLOZSVÁR. — Vasárnap reggel fél nyolc. Kolozsvár utcáinak zaját vidám nótaszó tarkítja. Ifjúnokások tartanak a sétatér felé. Az első, második és harmadik kerületi ifjak mennek zárt sorokban.

Irány: a Fürdő-utca és a sétatér közötti térség. Cél: a téren pionirpark létesítése.

Megérkeznek a sorok. Elkezdődik a munka. Az ifjak versenyezve dolgoznak. Cseng-bong a csákány s a lapát. A nyelveket izmos barna kezek forgatják. Az idő repül s már 11 óra. Az ifjak leteszik a számat. Vége az önkéntes munkának.

Az eredmény ötezer lej értékű munka. Három-három munkaórával 182 ifjúnokás 546 munkaórát dolgozott. Hatvan köbméter földet terítettek le.

A sorok összeállnak. Vidám nótaszó mellett vonulnak el. A jövőzett munka öröme heviti keblüket.

Az ifjúnokások dolgoztak a legifjabbakért: a pionirokért. A téren park létesül. Önkéntes munkával. Az ifjak örömmel dolgoznak. A munkának ezzel még nincs vége. Rövidesen folytatják. A parkot mielőbb be kell fejezni. Minden biztonnal több és több ifju kapcsolódik bele majd a munkálatokba. Ezzel is az országot építik.

CHIOREAN ROZÁLIA levelező

Világosság sport

6060 versenyző vett eddig részt Kolozsváron Kapásból: az Ifjúnokás Kupa versenyeken

KOLOZSVÁR. — Az Ifjúnokás Kupa legutóbbi versenyén, melyet a kolozsvári Hadsereg alakulatai rendeztek, közel 3000 versenyző vett részt. A legjobb eredményt Moraru Ioan érte el a magasugrásban, 168 cm-es eredménnyel. A távolugrásban Costea Ilie 590 cm, a súlydobásban Nidea Emil 11.02 m., a gránátdobásban Borbieru Vasile 63 méteres dobásával, a 100 méteres síkfutásban Moraru Iulian 11.6 másodperces idővel győzött.

A Victor Babes egyetemi stadionban megrendezett Ifjúnokás Kupa versenyeken a gyógyszerészi kar 1237, a mezőgazdasági kar pedig 557 versenyzővel vett részt. A két kolozsvári egyetem versenyein eddig 3060 versenyző vett részt.

A Dermata asztali teniszcsapata nyerte a December 30. Kupát

Vura József az egyéni verseny győztese

KOLOZSVÁR. — Szombaton és vasárnap rendezte meg a Grafikai Szakszervezet, a December 30. Kupa második fordulóját. A versenyen 15 szakszervezeti csapat mérte össze erejét. Részletek: Csapatverseny: 1. Dermata (Bekő, Gáspár, Kiss). 2. Sanitas (Reiner, Krebsz dr., Klein). 3. Vasas II. (Farkasfalvi, Lőrinczi, Sztojkan) és Fások (Hadnagy, Szabó, Szilágyi, Márk). Döntő: 5:3. Férfi egyes: 1. Vura József Guttenberg. 2. Helmer Vasas. 3. Papp Marius KKASE és Bálint Károly Villamosmű. Döntő: 3:1. Női egyes: 1. Kalmár Magda Vasas. 2. Janicsok Vasas. 3. Albert Viznyevik és Flórián Éva Elelmezők. Döntő: 2:1. Ifjúsági. 1. Harasztosi Tibor Guttenberg. 2. Lőrinczi Vasas. 3. Schwab KKASE és Mínyó KKASE. Döntő: 3:1.

A verseny legnagyobb meglepetése Harasztosi Tibor kitünő támadó játéka volt.

A verseny győztesei és helyezettei szép díjazásban részesültek.

Futóverseny Indokinában

Mint a francia hírszolgálat jelenti, Jany, a kiváló uszó, Indokinában versenyzett, ugyanakkor francia atléták — mint a híradás mondja — indokina atlétikai versenyeken indultak el egyszerű sporteseménynek látszik a dolog. A sport a béke, a nyugalom jele. Ime Indokinában 2:11-eket usznak kétszáz méterre és 10.4-eket futnak száz méterre. Igaz, hogy hátszéllel, de hát egy kis hátszél még nem jelent nyugtalanságot.

Ez a szél valóban nem jelent nyugtalanságot, de annál inkább az a vihar, amely győke-reiben rázza meg Indokinában a francia gyarmathatalmat. Indokina nagyvárosaihoz a francia gyarmati haderő gyakorolja — kesztyű nélkül — a hatalmat, de az ország már a

demokratikus erők. Lehet, hogy a bohókás Jany odafraza nem hallott Ho Chi Minh-ról, de ott a helyszínen könnyen meg tudhatja kiletét. A híradás nem közli, hogy Janyék melyik nagyvárosban érték el eredményeiket, de próbáljon csak vagy fiz kilométerre eltávolodni attól a várostól. Nem lesz semmi baja, de ott más főhatósággal találkozik. A nép főhatóságával ott megmagyaraznak. Janyuk, hogy tulajdonképpen hova jött. Megmagyaraznak neki, hogy kihasználta politikai érettségét! A francia imperialisták azért küldték őket az indokina városokba versenyezni, hogy elküldítsék a való helyzetet. Hogy a 10.4-et futó Valmy elterelje a figyelmet azokról a francia katonák-

ról, akik hasonlóképpen futnak — a szabadságharcosok elől. Felhasználják a sportot, hogy békessé hamisítsák az indokina helyzetet. Így kapcsolják össze a sportot politikával, de — rossz, bűnös, imperialista politikával. A francia imperializmus zsoldosait ezer háttal várja az indokina haraktereken, a ravasz küldöttük azonban uszó versenyeket, atlétikai versenyeket rendeznek „anyországbeli” versenyzők részvételével.

Lehet, hogy ugyanazok, akik Janyékat elvitték az indokina vértengerbe álcázó versenyeket uszni és futni, a „Humanité” mezél versenyét „Ne vigyünk politikát a sportba!” felkiáltással igyekeztek elgáncsolni. Mert ők mindennél jobban irtoznak attól, hogy a sportba — helyes politikát vigyenek bele. K. S.

3800 kolhoz létesült Szovjet-Lettországban

Szovjet Lettország parasztsága nagy lendülettel elindult a kollektív gazdálkodás útján. A köztársaságban eddig 3800 kolhoz létesült, amelyek az összpárosításig mintegy 80 százalékát tömörítik magukba.

Az újonnan létesült kolhozok jelentős támogatást kapnak a közérdekű szervezetektől. A szállítási és a közlekedési ipar közösségei nagyszabású tervet dolgoztak ki a kolhozok támogatására. Elhatározták többek között, hogy a Román Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójára 100 kolhozot kapcsolnak be a telefonhálózatba. A vasúti munkások a kolhozokban eddig 25 korszerű kovacs-műhelyt rendeztek be és hathatós támogatást nyújtanak a mezőgazdasági szerszámok kijavításánál, valamint a könyvtárak létesítésében. A tengeri flotta munkásközösségei főleg az építkezési tervek elkészítésében nyújtanak segítséget a kolhozparasztáknak. Ezenkívül segítenek a kolhozok villamosításában és a rádióval való felszerelésében is.

Az erzsébetvárosi járás nyerte a vetési csata vörös zászlaját Kis-küküllő megyében

ERZSÉBETVÁROS (Levelezőnk írja) — Jól sikerült színelőadást rendezett a MNSz erzsébetvárosi színtársulat csoportja május 14-én. Színpad kerület Tomesá Sándor „Jubileum” című háromfelvonásos színműve. A mind euklösi, mind anyagi szempontból jól sikerült előadást reggelig tartó táncmulatság követte. A darab rendezése és előadása, a szereplők teljesítménye általában jó volt. Hiányosságok a kulisszák, valamint a terem berendezése és a színpad jókarbantartása körül tapasztalhattunk. E hiányosságok kiküszöbölésére szükségesnek tartandó, hogy a színtársulat csoportja, valamint a többi kultúrcsoportok a jól jövedelmező előadások bevételének egy részét ilyen célra fordítsák. A rosszul berendezett terem, a hiányos színpad romja az előadások sikerét.

A MNSz járási szervezete egyébként május 15-én értekezletet tartott, amelyen résztvett Körösi R. megyei kiküldött is. Az értekezlet megállapította, hogy az erzsébetvárosi járásban általában eredményes felvilágosító munkát folytattak a Magyar Népi Szövetség aktivistái. Így komoly mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a tavaszi vetési csatában Erzsébetváros került ki győztesnek s így a bonyhai járástól megszerezte a vörös zászlót. A zászlót a Román Munkáspárt és a megyei vezetőség kiküldöttjei ünnepélyesen adták át az erzsébetvárosi járásnak.

A Magyar Népi Szövetség járási értekezlete az utóbbi időben csupán Somogyom községben tapasztalt erőteljes bolsevizta megnyilatkozást és a falu kulakosságának gánésoskodását. Elhatározták, hogy a járási szervezet ebben a községben fokozottabb tevékenységet fejt ki, leleplezi az uszítókat és a gánésoskodókat.

WOZNYAKOVSKI JÁNOS

TELEFON TAPOTT ARANYOSRÁKOS

ARANYOSRÁKOS (Levelezőnk írja) — Napról-napra jobban érezzük, hogy népi demokráciánk az Állami Terv teljesítésén keresztül mint emeli a dolgozók életszínterét. Aranyosrákos községben az elmúlt kizsákmányoló rendszer idején évtizedek alatt sem igen fordítottak jó formán semmit a dolgozó nép életkörülményeinek megjavítására, kulturális színvonalának emelésére. Most jőformán egy év alatt már kulturális otthon, népkönyvtár és rádió áll a lakosság rendelkezésére.

S ami mostanáig sohasem sikerült, sőt eszükbe sem jutott az elmúlt rendszerek vezetőinek, a Román Munkáspárt irányításával 2 nap alatt az is megvalósult. Negyvenhat ember önkéntes munkájával bevezették a telefont Aranyosrákosra.

Budnyi Julia

Az átszervezés idején is

folyamatosan látják el áruval a falusi szövetkezeteket

Az ideiglenes megyei bizottságok értekezlete Bukarestben

BUKAREST — Az ország szövetkezeti hálózatának az új szövetkezeti törvény szabamében való alakítása, illetve átszervezése ma egyike a legfontosabb nemzetgazdasági kérdéseknek. Az új, vagy átszervezett szövetkezeteknek kell megoldaniuk a falvak áruval való ellátását s a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával új alapokra kell helyezniük a város és a falu közti áruforgalmat. Meg kell könnyíteniük egyben a dolgozó földművelés termelvényeinek értékesítését s közvetlen módon kell hozzájárulniuk a falvak dolgozó élet-színvonalának megemeléséhez.

A régi tőkés jellegű szövetkezetek, melyeknek vezetése igen sok faluban még ma is a falu kizsákmányolásában kezeskedik, nem feleltek és nem felelhetnek meg ennek a célnak. Nem hogy nem segítettek, de egyenesen akadályozták a falvak dolgozó feléledését, a mezőgazdálkodás szocialista átalakítását.

Az elmúlt napokban a nemrégiben beiktatott ideiglenes megyei szövetkezeti szervező bizottságok tagjai kétnapos értekezletet tartottak a fővárosban az országos szövetkezeti szervező bizottság székházában. Az értekezleten résztvettek a bizottságok igazgatói és könyvelői is.

Az értekezleten részletesen megvitaták a Román Népköztársaság szövetkezeti hálózatának fontosságát és szerepét, továbbá az április 2-án megjelent új szövetkezeti törvényt, valamint a fogyasztási szövetkezetek új szervezeti szabályzatát. Megbeszélték a szövetkezetek átszervezésére és a szövetkezeti választásokra vonatkozó rendelkezéseket, hangsúlyozva a szövetkezetek zavartalan működésének szükségességét, hogy az Állami Tervnek megfelelően zökkenő nélkül láthassák el a falvakat ipari cikkekkel, a városi dolgozókat pedig mezőgazdasági terményekkel.

Az értekezlet utolsó pontként a kisiparos szövetkezetek kérdéseit vizsgálta meg és megállapította az erre vonatkozó szükséges intézkedéseket.

2090 új nyári napközi otthont létesítenek a falvakon

BUKAREST. — Az anyák és gyermekek hathatósabb védelmére indított munkálatok sorában igen jelentős szerepet játszanak a falvakon létesítendő nyári napközi otthonok. Ezeknek az otthonoknak a feladata, hogy jó ellátásban és gondozásban részesítve a kisgyermekeket, megszabadítsák a dolgozó földművelésszonyoktól a legnagyobb mezei munka idejére a kisgyermekkel való bajlódástól. Nem kell a kisgyermekket a háltán a mezőre cipelnie, kintlónia a táplálással és az égő napsütésben a gyermek gondozásával. Súlyos tehertől szabadulnak meg így az anyák. Könnyebben és nagyobb odaadással végezhetik munkájukat s a gyermekeket is megóvják az ilyen időben könnyen fellépő gyermekbetegségektől.

Az elmúlt évben az egész ország területén mindössze 930 ilyen gyermekotthon működött. Ezt a számot ebben az évben nagymérték-

ben növelik. A Romániai Demokrata Nők Szövetsége tömörült dolgozó földművelésszonyok az eddigi jelentések szerint 2090 új napközi otthont felállítását vállalták a legközelebbi időben belül. A Román Munkáspárt irányításával máris erőteljes munkába kezdtek ennek a tervnek a megvalósítása érdekében. A legtöbb községben a tavasz folyamán már zöldes kerteket létesítettek a nyári napközi otthonok ellátására. Most csaknem mindenütt gyors iramban végzik az épületek előkészítését, ingatlanul és egyéb felszereléssel, fehérneművel való ellátását.

Az ideiglenes megyei bizottságok és a helyi hatóságok megfelelő segítséget nyújtanak a nyári gyermekotthonok megnyitására s a dolgozó földművelésszonyok mind szélesebb tömege kapcsolódik a munkába. Jelenleg az ország területéről mintegy 1600 fiatal dol-

gozó földművelésszony végző tanfolyamot. A tanfolyamokon, melyeket a megyei RDNSz-szervezetek rendeztek meg, a gyermeknevelés és gondozás kérdéseit tanulják.

Mostanáig 130 új nyári napközi otthont nyit az utóbbi időben. De az otthonok száma napról-napra szaporodik. Ilyen tekintetben a mai napig Valcea, Bihar és Kis-küküllő megye állanak az élen.

A dolgozó földművelésszonyok azokban a községekben, ahol elhatározták a napközi otthont felállítását, egy pillanattal se késlekedjenek a munkával. Ne sajnáljanak fáradságot, csak hogy azelőbb megnyithassák. Tudniuk kell, hogy a maguk érdekében cselekednek. A saját gyermekeik érdekében. Rövidesen megkezdődik a nagy mezei munkák időszaka. Akkorra meg kell nyitni az otthonokat, hogy zavartalanul és gondtalanul foghassanak a munkálatok végzéséhez.

Döntő roham a malária ellen

— Adj kinint, mert meghalok — mondotta Gyorgye bácsi.

A tanító bennült a ládájába, kivett néhány félgrammos tablettát. Kiküldött a mezősegi cseléd után: Marióra! Hozz vizet.

A félholt, hidegrázós beteg kicserepesedett ajkára vette a tablettát és lenyelte.

— Több nincs, csak ennyi az egész?

— Kevés van, mondta, hogy takarékoskodjak vele. De, ha újra rohamod lesz, gyere csak nyugodtan megint.

Mint a vizet a tűz, a pár kinin tablettát lecsilapította a rohamot. Másnap kimerülten, de rohammentesen ébredt. Egy-két napig még ágyban tengett-lengett, vagy a kertben kiterített pokrócon hevert. Aztán elindult rendes napi munkájára, ki a mezőre. Meggyógyult? Szó sincs róla! Ez csak látzatgyógyulás. Pár hét múlva, éppen aratás napján, a legnagyobb munkaidőben újabb rohamot kapott. Ökrös szekerek hozták be a mezőről. Újra megismétlődött minden: a hidegrázós lázroham, a látogatás a tanítónál, a félholt, kimerüléssel állapot a roham után. S ami megcsúszott Gyorgye bácsival, ugyanez történt kivétel nélkül Gyenge község összes lakosaival, összesen 1200 lélekkel.

A malária nem gyógyult meg, csak a roham maradt el, aztán hétszer-nyolcszor megismétlődött megint. Az emberek ebben a faluban, de részben Feketelakon és Légen községekben, mind idült maláriában szenvedtek.

A Népköztársaság egészségügyi hatóságát elhatározták, hogy a bajnak végetvetnek. A malária ma már minden tekintetben kiküldött betegséggé. Ismerjük okát, terjedési módját, kórokozóját. Kitiűnő és biztos gyógyszerekkel rendelkezünk róla. A baj tehát megszüntethető, gyökeresen kiirtható.

RENDSZERESEN GYÓGYITJÁK A BETEGEKET

Gyenge község lakosságát összeírták. Felfedezték az összes maláriásokat. A munka hathatósabb keresztülvitele érdekében, az eddig Katonán székelő körorvost, az ottani egészségőrrel együtt, Gyekére

helyezték át. Két új egészségügyi személyzetet neveztek ki, akik a falu lakosai között a kinint osztják szíjjel.

A kinint eddig elégtelen mennyiségben és szórányosan, öltészerűen adagolták. Az ilyen módszer megszüntethette a rohamokat, de nem szüntette meg magát a betegséget. A mostani kezelést tervszerűen hajtják végre és kivétel nélkül minden gyekeri lakos részesül benne. A lakosok öt napig kinint, két napig atebrint kapnak. Utána öt nap szünet. Azután kezdik a kezelést előlrol. Hat hét után az egész kinin-atebrin-plazmochin kurát megismétlik. A szunyogok elpusztítása céljából nitroxant használnak, amivel az összes lakásokat, istállókat befecskenedik. A nitroxannak biztos szunyogpusztító hatása két hónapig tart.

LECSAPOLJÁK A MOCSARAKAT

A betegek kezelésével és megelőző gyógyszerelésével, valamint a szunyogoknak nitroxannal, ezzel a modern szerrel való elpusztításával, közelebb hatoltak a baj gyökeréhez. Tavalyi ősszel megkezdték a gyekeri mocsár lecsapolását is és mintegy másfél kilométernyi területen már el is végezték a munkát. Ezt az idén is folytatni fogják. A nádasokat, e fontos maláriafészkeket kiirtják, a tavak vagy helyesebben szőlva mocsarak pedig nem maradnak sekély állóvizek többé, hanem lefolyásuk lesz a Szamosba. A lecsapolások, a tavak kiszáritása folytán, sok termőföld szabadul fel, ugyanakkor ezeken a helyeken cement alapú halastavak létesülnek. A haltenyésztést a jövőben rendszeresen és tudományos alapon fogják üzni.

A mezősegi malária eddig átokként állt Gyenge, Feketelak, Légen lakosai felett. Rengeteg ember betegedett meg, igen sok munkanap veszett el. Az egészségügyi hatóságok erőteljes intézkedései folytán ez a szörnyű betegség már az idén meg fog szűnni. Jövőre azonban már kinire, atebrintre és plazmochinra és 400 kiló nitroxanra sem lesz szükség. A mocsarakat lecsapolják és helyébe szép halastavak létesülnek s a csuf nádasok helyén termőföld virul.

DR. SZILÁGYI ANDRÁS

Új élet épül

A dolgozó tömegek ország-szerte nagy lelkesedéssel és határtalan bizalommal fogadják a járási ideiglenes bizottságok beiktatását. Ezek az államhatalom új helyi szervei, amelyek előkészítik a néptanácsok megválasztásának feltételeit.

A megyei ideiglenes bizottságok hetekkel ezelőtt már megkezdtek tevékenységüket és már is olyan eredményeket értek el, amelyek bizakodással töltik el a falvak és városok lakóit. Azokat az ügyeket, amelyeket a tőkés földesuri rendszerektől súlyos örökségként ránhagyott nehézségek, elavult formákkal teli közigazgatás nem volt képes megoldani, azokat ma már a helyi viszonyokat kitűnően ismerő ideiglenes bizottságok megoldják. A járási ideiglenes bizottságok munkájára ugyanaz, mint a megyei bizottságoké, természetesen hatáskörük csak a járásra terjed ki.

A járási ideiglenes bizottságok ünnepélyes beiktatása az osztályharc kiegyezésének feltételei között történik. Ebben az egyre jobban kiegyező osztályharcban az ideiglenes bizottságoknak határozottan és nyíltan a dolgozó földművelésszonyok érdekeinek védelméért és a kulakosság gazdasági megszorításáért kell harcolniuk. Munkások, dolgozó földművelésszonyok, a haladó értelmiségiek alkotják az államhatalom új helyi szerveit és ez az osztályösszetétel biztosítja arra, hogy megfeleljenek azoknak a feladatoknak, amelyeket országunk munkásosztálya és a Román Munkáspárt eléjük tűzött. A jövőben nem kell Bukarestbe utazni, ha a megye, járás, vagy község valamely munkát óhajt elvégezni, hanem az ideiglenes bizottságok saját hatáskörükben döntenek. Az ideiglenes bizottságoknak pontosan kell ismerniük mindazokat a feladatokat, amelyeket első Állami Tervünk és a helyi tervek előírnyoznak. Ezért, mozgósítanik kell minden rendelkezésükre álló erőforrást, hogy ezeket a terveket megvalósíthassák.

Az a lelkesedés és határtalan bizalom, amellyel az ország dolgozó népe a járási ideiglenes bizottságok beiktatását fogadta, a szabadságszaga annak, hogy a falvak és városok kétkézi és szellemi dolgozói teljes erővel támogatják majd az ideiglenes bizottságok tevékenységét. A dolgozó tömegek érzik, hogy Luca László Apahidán elmondott szavai élő valóság: „A régi államgépzet, amely a kizsákmányolókat érdekelte szolgálta, nincs többé. Új élet épül a városokban és a falvakban. Az imperialisták mesterkedései kudarcot valottak. A nagybirtokosokat felszámoltuk, de felszámoljuk a kulakokat is.”

A régi közigazgatási gépezet kinaifalát ledöntöttük. Az államhatalom új helyi szervei születtek meg, amelyek a dolgozó tömegek érdekeit szolgálják és védik népi demokráciánk rendszerünk vívmányait, hogy tovább folytathassuk azt a harcot, amely egy jobb és boldogabb élet győzelméhez vezet.

gy. d.

Az ország első vegyipari üzeme:

a nagybányai Phönix-művek

NAGYBÁNYA. — (Tudósítónk írja.) A nagybányai „Phönix” vegyipari üzem dolgozóinak örömmünnepe volt május 20-a. Délután 2 órakor a lelkes hangulatban összeült kétkézi és szellemi dolgozók zsufolásig megtöltötték az új étkezdé, vörös és nemzeti színű zászlókkal feldíszített termét, hogy résztvegyenek a „Munka zászlajá”-nak átadási ünnepségén. Az ünnepségre eljött Szenkovits Sándor munkaügyi alminiszter, Szatmár megye nemzeti gyűlési képviselője, a marosújvári „Solvay” és a dícsőszentmártoni „Nitrogen” művek megbízottai is.

Felcsendült az Internacionálé és az egybegyűltek lelkes ünneplése közben elfoglalta helyét Szenkovits Sándor. Győri Mihály, az üzemi bizottság elnöke megnyitotta a nagygyűlést.

A díszelnökség és a gyűlés elnökségének egyhangú megválasztása után Pascale Panaite, az Országos Szakszervezeti Tanács központi végrehajtó bizottságának tagja átadja a gyönyörű vörösbársony lobogót az üzemi munkásság képviselőinek, a munkáért kitüntetett hét él-munkásnak. Jutalom ez a zászló azért a teljesítményért, melynek köszönhető, hogy a „Phönix” vegyi és kohóművek a Május 1 tiszteletére

rendezett munkaversenyben első lett az ország 72 vegyi üzemei közül, miközben az Állami Terv első évnegyedében 17,5 százalékkal haladták túl az előirányzott termelési tervet.

A zászló kibontását szünni nem akaró tapsvihár fogadta s a sokszáz ünneplő éltette a Román Munkáspártot és az Állami Tervet.

„Termeljétek még többet és jobbat, népünk és országunk felvirágzásáért. Őrizzétek meg becsülettel ezt a zászlót!” — mondta Pascale Panaite. Szavai elvesztek a dolgozók lelkes, szünni nem akaró éljenzése között.

Az üzem nevében Várdy János vette át a vörös lobogót, fogadalmat téve a további kitartó küzdelemre a termelés és a munka termelékenységének emelésében.

A többi üzemek kiküldöttjei üd-

vözölték a munkaverseny győzteseit, de ugyanakkor fogadalmat tettek, hogy a második évnegyedben elhódítják a zászlót.

A felszólalásokra Léray László igazgató válaszolt. Megállapította, hogy még sok a tennivaló, de a „Phönix” munkásai kötelezték magukat, hogy a Munkazászlót nemcsak a második, hanem a harmadik és a negyedik évnegyedben is becsülettel megőrzik.

Befejező szavai után az egybegyűltek egy emberként ígérik a Terv teljesítését, s hogy a zászlót minden körülmények között megőrzik. Ezt a fogadalmat tükrözte vissza a 36 felszólalás is, melyek a különböző üzemrészek és irodák egy-egy ígéretét tartalmazták a munka további lendületére, a termelékenység növelésére s a minőség fokozott megjavítására.

Szenkovits Sándor beszél

— Ures, csak szavakkal kifejezheted üdvözlöt helyett az Országos Szakszervezeti Tanács kézzelfogható üdvözlötét hoztam és tolmácsolom, amikor átadom munkátok megérdemelt gyümölcsét, a „Munka zás-

laját” — kezdte meg beszédét Szenkovits Sándor munkaügyi alminiszter. — Elnyertétek a zászlót, de renyhéségek, megelégedésnek helye nincs! További megfeszített munkára van szükség, hogy becsülettel meg-

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÜZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Május 25-én, szerdán este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. Bérlet-szünet.
Május 27-én, pénteken este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. Bérlet-szünet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Május 26-án, csütörtökön este 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. B-bérlet.
Május 29-én, vasárnap este 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. C-bérlet.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Talapalattnyi föld. Magyar film.
MAXIM GORKIJ: A rejtélyes okmány. Előadások 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: Talapalattnyi föld. Magyar film.
POPULAR: Aranykulcs. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

MUNKÁS: Élet a várban. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor Vasárnap matiné.
UJ IDŐK: URSS Híradó 10. szám. Úttörők 2. szám. Az élet ereje. Egy renaktívül érdekes film az állatok életéből, hat felvonásban.
URÁNIA: A rejtélyes okmány. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

álljátok helyetek a dolgozók nagy családjában, hogy a zászló a tiétek is maradjon. Emeljétek hát magasra azt, a Román Munkáspárt vezetése mellett!

A lenyűgöző beszéd után Balázs László, a Román Munkáspárt járási titkára kifejtette a Párt támogatásának nagy szerepét az Állami Terv megvalósításában, méltatva a „Phö-

nix” országos viszonylatban is nagyfontosságú eredményét.

Az Internacionálé elhangzása után, a hazatérő dolgozók még nagyobb bizalommal indulnak a holnap felé, mert tudják, hogy maguknak dolgoznak, a megérdemelt kitüntetés mindannyiuké és egy szebb, jobb világot építenek.

TÖRÖK LAJOS

ADÁS—VÉTEL

PONYVÁKAT teherautók befedésére vásároljunk. „Aprozar” Dózsa-u. 24. 3511

MOTORKERÉKPÁR N. S. U. 200 köbeentis, eredeti gumival, prima állapotban eladó. Egyetem-utca 3. szám. „Select” Bodega, Szerdán, csütörtökön d. u. 4—6. 3483

REPÜLŐGÉP-STOPER karkötőóra „Universal-Genève”, „Ihagee”. special fényképezőgép, Philips villanyborotváló készülék, férfi és női arany pocségyűrű eladók. Egyetem-utca 3. sz. „Select” Bodega, Szerdán és csütörtökön délután 4—6. 3483

VADONATUJ fekete gyékénytalpu és fehér vászon női cipő, sárga és fekete férficipő, férfinyő, zöldposztós hosszú fiókos asztal, bőr karosszék, kis asztalok, vasfogas, függőlámpák, kétágu létra, karnisok eladók. Petru Maior 6. földszint 4. sz. 3481

ELADÓ jégszekrény, ebédőasztal, konyhaberendezés, karnisok, fogas. Szenci Molnár 19. 3500.

ELADÓ egy mély fehér gyermekkosci. Albert, Szabadság-tér 14. I. emelet. 3499

SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó Uni-utca 12. szám földszint 9. 3495—96

KARIKAHAJÓS varrógép sürgősen eladó. Bástya-utca 15. 3516

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ÖTLITERES fagyaltgépét megvételre keresek. Coloniale, Széchenyitér 6. 3494

ELADÓ új, modern diófurniros kombimálszekrény. Bethlen-utca 3493

ELADÓ kombinált szobaberendezés, szép modern és hálóberendezés. Pap-utca 13. 3492

MEGVÉTELRE keresünk romlott fehér lisztet ragasztónak. Bemutatóni ddlelőt 8—2-ig „Világosság” kiadóhivatalában. Gr.

ELADÓ prima minőségű komplett hálószobaberendezés. Megtekinthető Budai Nagy Antal 55. szám, I. emelet 2. 3514

SINGER kis varrógép, kis modell, jókarban jutányos árban eladó. Dózsa György-utca 16., I. emelet. 3511

KERTI GARNITURA és egyajtós JÉGSZEKRÉNY eladó. Sincal-utca 3. Házfelügyelőnél. 3509

ELADÓ 3 szisztematikus méhkas. Apáca-utca 29. Tkv. 3507

ÓCSKA téglá és kő olesón eladó. Érdeklődni délután 2-től Dorului 5. 3506

KÉTSOROS férfi fehér ruha prima szövettel, női kerékpár eladó Forduló-utca 6., ajtó 7. 3503

ELADÓ 3 darab lószőrmatrác, egy ágysodrony, egy duplaajtó tokkal. Aron Densusianu 30. 3502

ELADÓ gyermek sportkosci. Kosuth Lajos-utca 20., ajtó 9. 3518

INGATLAN—LAKÁS

ELCSERELNEM kis udvaros házat nagyobb udvarossal. Szoba, konyha, víz, villany. Szántó 29. 3519

HÁZAT VENNEK! „3 szoba, komfort” jelgére a kiadóba. 3507

OLCSÓN eladó Rákóczi-ut elején új épületben 3x2 és 3x1 szobás komfortos öröklakás. Ertekezni László, Rakovitz-utca 10. Tkv. 3501

SÜRGŐSEN veszek kisebb családi házat Nagyváradon. Cim a kiadóban. 3501

EGY szoba, konyha, komfortos, beköltözhető öröklakás, belvárosi 4 lakásos ház eladó. Mezey úgyűnökség, Dózsa György-utca 16. 3511

ÁLLÁST KAPHAT

FIATAL, jólőző bejárónót keresek. Petőfi-utca 64. Háromszor csemetni. 3510

KÖZÉPKORU, intelligens, gyermekszerető nőt azonnali belépésre felvennék, aki kis háztartásomat vezetné. Jelentkezni d. u. 4—6-ig. Regul-utca 16. szám. Pillangó-telep 3520

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátalak. koszorúk kikölcsonzése. „Dália”. Hórea-ut 35. Tkv. 3511

RÁKÓCZI-UT környékén csütörtökön elveszett pénztárca fontos iratokkal. Megtaláló 2000 lej jutalom ellenében adja le Gherdan Viktor, Rákóczi-ut 116. alá. Tkv. 3511

Olvasd, terjessd, támogasd a „Világosság”-ot

GYERMEKKÉPSOROZAT garanciával Sárdinál. Dózsa-utca 16. Telefon: 14—31. 3511

MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kikölcsonzése. eladása ORCHIDEA-nál, Dózsa György-u. 22. Tkv. 3511

MOTORKERÉKPÁRERT Leicát adok teleobjectívvel és universalke-resével. Telefon: 14—31. 3511

TÖLTŐTOLLAKAT szakszerűen javítunk felelősség mellett. Kalakán, Malom-utca 8. 3511

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokra tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Au fost pierdute si declarate de drept nule urmatoarele acte:
1. MITTELMANN Olga Simleul Silvaniei Str. Gării Nr. 2 Buletinul de inscriere la Biroul Populației Nr. 175 din 1946, eliberat de Militia Simleul Silvaniei. Tkv. 432
2. Văd. KACSÓ Valentin. Str. Budai Nagy Antal Nr. 6. Buletinul de inscriere la Biroul Populației Nr. 17854 din 1946, eliberat de Militia Cluj. 3512
3. MAJER Wilhelm, Str. Bogdan P. Hasdeu Nr. 122 Buletinul de inscriere la Biroul Populației lui Nr. 15. Buletinul de inscriere Nr. 23329 din 1946, eliberat de Militia Cluj și Livretul Militar de Militia Cluj. 3498

Nr. 2965, eliberat de Cercul Teritorial Cluj, din anul 1948.
4. TAMAS Gavrilă și soția, născută Rákóci Susana, Str. Serpuitoare Nr. 7. Buletinul de inscriere la Bir. Pop. ambele fără număr din 1948, eliberate de Militia Cluj. 3497
5. Văd. THAMÓ Ileana și fiica Gabriela, Str. Petru Maior Nr. 6. Dovada de rămânere în Cluj și Bir. Pop. Nr. 12988, eliberat de Militia Cluj. 3498

HETI LOTO

A május 23-iki húzás végleges eredménye:
A május 23-iki húzáson 22-en nyertek és így az 503.780 lejese heti prémiumot közöttük osztják ki. A nyerők egyenkint 22899 lejt kapnak kézhez.

A nyerő számok: 12, 24, 50, 53, 30, 18, 41.

KIK NYERTEK?

Buletinszámok:	Játékkombináció:
Seria O 368639	18 24 30
368062	33 12 18
521717	30 50 12
525476	24 30 41
530683	18 24 50
534187	12 18 30
536134	18 24 30
536898	18 50 24
548099	12 50 18
Seria P 101391	12 18 24
101391	50 30 24
101697	12 30 41
103036	24 18 30
103174	41 24 12
103722	12 18 41
104026	18 53 12
104652	24 18 30
104959	18 24 30
107277	12 24 18
107689	12 18 24
108858	30 53 24
144772	50 18 53

Petki Széki Lajos
nyugdíjas jegyző

életének 90-ik évében, hosszú szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor lesz a temető közkapolnájából.

AZ „ÁLLAMI GÉPJÁRÓMŰVEZETŐKÉPZŐ ISKOLA”
Junius hó elsején egyhónapos tanfolyamot kezd amatőrök és motorkerékpárosok számára. Technikusok, munkakönyvvel rendelkező autószerelők, gépészmérnökök és almérnökök szintén egy hónap alatt végezhetik el a professzionista tanfolyamot, az eddig kné!
kedvezményesebb — államilag meghatározott — tandíjakkal mellett.
(A júliusi háromhónapos professzionista tanfolyamra előjegyzéseket már most elfogadunk)
Az érdeklődők Junius hó 1-ig jelentkezzenek az Iskola székhelyén: Kolozsvár, Tralan (Árpád)-ut 26 szám alatt. Telefon: 13-76.